

ffeligheder. Der er imidlertid en anden Anskuelse, som har større Betydning, og hvis Rigtighed jeg tror, at ikke saa faa Medlemmer af det høie Thing af egen Erfaring ville kunne stadfæste. Det er den, at, ligesom Egenhæderligheden dræber al høiere Livsnydelse, saaledes giver dens Modsetning, Pligttrøst, selv det mest anstrengte Liv et stort Indhold af Tilfredshed og Livsglæde. Jeg kjender ikke noget lykkeligere Afnit af mit Liv — og jeg ved det Samme om Tusinder af Kammerater — end den Tid, da jeg under idelige Savn og Anstrengelser var Slave af Krigslivets strenge Bud. Jeg kan derfor ikke Andet end efter min fulde Overbevisning anse en streng ubøielig Disciplin for en sand Velsignelse for Soldaten selv, idet den vil gjøre ham de militære Byrder langt lettere. Som Følge af dette kan jeg ikke komme til andet Resultat, end at haabe vor finansielle Stilling og det militære Forsvarsvæsens Interessesfordrer, at den faste Hærstyrke maa blive meget betydelig mindre end tilfjaget i Lovforslaget, men at derimod Tjenestetiden maa blive længere, og at der maa stilles strengere Fordringer baade til Uddannelsen og til den strenge militære Opdragelse.

Vagger: Naar jeg har bedet om Ordet for at tale ved første Behandling af Hærløvsforslaget, beklager jeg at maatte begynde mine Udtalelser med at erklære, at jeg ikke kan slutte mig til det Udkast, som den høitærede Krigsminister har forelagt for Thinget. De Grunde, der gjøre, at jeg ikke kan slutte mig dertil, men maa ønske betydelige Forandringer foretagne deri, eller rettere sagt, maa ønske om muligt at faae en Hær, der er baseret paa andre Grundsetninger end dem, der ligge til Grund for dette Udkast, skal jeg tillade mig at anføre for det høie Thing. Jeg maa begynde med i Spidsen for mine Udtalelser at erklære, at jeg, naar jeg udtaler mig mod Lovforslaget, selvølgelig ikke ønsker, at mine Udtalelser skulle opfattes saaledes, som om jeg var en Modstander af, at vi havde en Hær og Flaade, en dygtig Hær og en dygtig Flaade, nei, det, der for mig er Hovedsagen, er, at vi gjøre os det klart, hvad vi skulle bruge Hæren og Flaaden til, hvorledes vore finansielle Forhold stille sig lige over for det foreliggende Lovudkast, og om ikke dette fordrer Mere, end Landets finansielle Lærv tilstøder. Med Hensyn til det sidste Punkt, som jeg først skal tillade mig at fremdrage for det høie Thing, behøver jeg ikke at være meget udførlig, men kan fatte mig meget kort, da det er givet, at de Fordringer, som Hær og Flaade siden 1867 have stillet til Landets Finantser, ere meget store; det er godtgjort ved de Oplysninger, der ere fremkomne fra statistisk Bureau, og jeg tror ogsaa, det udtrykkelig er indrømmet af Ministeren her i Thinget, at der, siden Hærløven er vedtagen, aarlig er mebgaaet til Hær og Flaade omtrent 7 Millio-

ner, ja, jeg tror endogsaa enkelte Aar i oget Mere. Sagen er nemlig den, at vi have brugt mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ af vore aarlige Indtægter i dette bestemte Tiemed, siden Hærløven blev vedtagen. (Afbrydelse af R. o. f. d.) Nu skal jeg være meget villig til at indrømme det ærede Medlem for Bornholm, der afbryder mig, at det er et meget vigtigt Tiemed, men Sagen er, at vi, naar vi nærmere skulle overveie, hvor vidt vi skulle blive ved med at give saa meget til Hær og Flaade, maa tage i Betragtning, hvad det er for et Tiemed, der skal opnaas ved Hæren og Flaaden, det er: vi maa undersøge de politiske Grunde, som jeg nu skal tillade mig at udvikle for det høie Thing. Da man i sin Tid — jeg tror, det var i 1865 — nedsatte en Kommission — det var Regeringen, der foretog dette Skridt — bestaaende baade af militære Sagtindige og af Politikere fra begge Thing, gif man ud fra den aldeles bestemte Forsætning, der, om jeg saa maa udtrykke mig, ligesom laa i Luften, den nemlig, at det paa Grund af Konstellationen, paa Grund af de politiske Forhold i Europa var nødvendigt, at vi skulle være rustede til Kæmperne. Efter den Uret, vi havde lidt i 1864, var det et naturligt Ønske hos Folket om muligt at faae Opreisning og da en Opreisning ved Vaaben; jeg siger, det var et naturligt Ønske; om der forelaa tilstrækkelig Grund til at antage, at vi ved Vaabnernes Magt kunde faae Opreisning, det skal jeg ikke indlade mig paa. I Kraft af dette Ønske hos Folket blev Kommissionen nedsat, og det Resultat, hvortil den kom, foreligger omtrent i den Lov, der blev vedtagen her i Rigsdagen og stadfæstet af Hans Majestæt under 6te Juli 1867. Den Forsætning, under hvilken Hærløven blev vedtagen, er utvivlsomt den, at vi skulle være forberedte paa under de Eventualiteter, som vi troede vare umiddelbart forestaaende, at kunne tage en positiv, aktiv Del i en Krig. Jeg antager ikke, det vil være nødvendigt, at paavise dette hverken paa den ene eller den anden Maade, det vil neppe blive modsagt fra nogen Side; navnlig antager jeg ikke, at det vil kunne møde nogen som helst Modsigelse efter de Oplysninger, der paa mange Maader have foreligget siden 1870, især efter at Prinds Napoleons Bog er udkommen, af hvilken det tydelig fremgaar, at der maa have bestaaet mellem Danmark og Frankrig, om ikke en positiv Afstale, saa dog Noget, der kunde give Frankrig Anledning til at antage, at en Alliance med os var aldeles utvivlsom i Tilfælde af en Krig mellem Frankrig og Lydsland. Jeg skal ikke fæste nogen som helst Skygge paa den daværende Regering, som jo for Resten tilbøielig er den samme som den nuværende, for dens Forhold i 1870, ligesom jeg ikke ønsker, naar jeg tager Ordet i denne Sag, eller naar jeg udtaler mig mod, hvad der er foregaaet i Danmark med Hensyn til den ydre Politikk, at gjøre noget Ansvar gjældende mod